

Skript

EKENÄS FILMFEST

2019

Framåt och tillbaka
Eteenpäin ja taaksepäin

Ekenäs Filmfest 18-20.1 2019
Tammisaaren Elokuvajuhlat

Avskärmad verklighet

av Martina Österberg
Kommunikatör på Visit
Raseborg
Inbiten filmvän sedan
barnsben

**Netflixmaraton. Facebookhäng. Youtubefrosseri.
Instagramdrälleri.**

Aldrig förut har vi privilegierade västerlänningar haft ett så bottenlöst utbud av digitalt tidsfördriv. Trots det är vi inte gladare, mer upplysta eller smartare. Snarare tvärtom. Har du till exempel tänkt på att all den digigröt vi fyller våra hjärnor med allt som oftast konsumeras i ensamhet? Vi blir vissna, avtrubbade och asociala. Timmarna går och egentligen har vi inte upplevt någonting alls. Vi tror att vi måste hänga där för att vi *kanske* missar någonting som *alla* pratar om. Jag tror att det faktiskt är tvärtom: vi missar någonting där vid skärmen – på riktigt. Vi missar det riktiga livet.

Som till exempel en tankeväckande film på en mysig retrobiograf, som du ser tillsammans med andra människor i en biosalong. Därför försöker jag själv regelbundet motstå det magnetiska suget till skärmen och gå ut. Ofta ringer jag en eller flera kompisar som kanske vill haka på, men det går lika bra att gå ensam på bio, konsert, en föreläsning eller teater. Vi ska inte låsa in oss i våra fyrkantiga digibås – varken fysiskt eller mentalt, utan i stället gå ut och testa saker som kanske inte alltid är bekväma eller bekanta sedan förr.

Och det är just därför som film på bio behövs. Få andra medier kan på ett så oslagbart sätt förmedla olika scener i det förflutna, vår samtid och i framtiden. Filmen tar oss med till helt andra verkligheter och kan hjälpa oss att förstå andra människor, oberoende av kultur, språk, religion, kön eller ålder. Gå och se en helt otippad film och kolla vad som händer. Jag slår vad om att det är helt annorlunda än en timme på Instagram eller Facebook.

Börja testa våra kulturhus, biografier eller konserter – ja, alla de ställen där människor samlas och möts för att uppleva någonting som går in i oss på ett djupare plan. Skippa med jämna mellanrum den bekväma soffzonen och utsätt dig för kulturella resor som väcker upp ur zombietillvaron. Du kommer inte att ångra dig!

Alla kulturbegivenheter skulle förstås inte bli av utan den stora skara passionerade människor som utan att titta på klockan och ofta på frivillig basis jobbar som tokar för att vi andra ska få fina och inspirerande upplevelser. I Raseborg har vi ett kulturutbud som inte går av för hackor – året om. Därför vill jag rikta ett jättelikt TACK till alla er som knegar på och hurra för Ekenäs Filmfest som levererat alternativa verkligheter och nyttiga tankeställare sedan år 2006.

Välkommen till Ekenäs i Raseborg – vi ses i biomörkret, eller hur?

Våra tre visningsställen, EFF 2019:

Bio Forum, Finlands äldsta biograf, fyllde 100 år 2012. Biografen drivs av paret Esa och Anneli Halonen och finns i Ekenäs, Gamla Stan. En del av filmfestivalens program ser man på Bio Forum, biljetterna säljs till reducerat pris, 8 euro under de tre festivaldagarna.
Adress: Helene Schjerfbecksgata 5.
www.bioforum.fi

Kulturhuset Karelia fyllde 10 år i oktober 2018. För många är Karelia bekant genom de många konserter och teaterföreställningar som har visats där, men Karelia fungerar också som biograf under Ekenäs Filmfest. Därtill ordnar vi diskussionstillfällen och annat program på Karelia under festivalen.
Adress: Skillnadsgatan 11
Fritt inträde! www.karelia.huset.fi

Naturum, som ägs av Forststyrelsen, innehåller en permanent utställning som berättar om skärgårdens natur. Beläget i det gamla magasinet i Stallörsparken, tidigare discotek Gnägget, är Naturum i januari visningsplats för naturdokumentärer och filmer gjorda av lokala filmskapare samt en plats för viktiga diskussioner. Fritt inträde!
www.utinaturen.fi/ekenasnaturum

Framåt och tillbaka

av Ulf Ljung,
Ekenäs Filmfest

Temat för Ekenäs Filmfest år 2019 är Framåt och tillbaka. Ifjol ville filmfesten åstadkomma en förändring genom sitt tema Revolt. För att kunna förändra sig själv och sin omgivning och samhället fordras det att man känner till såväl framtiden som sin historia. Erfarna av vad som skett tidigare är det lättare att fatta beslut om framtiden.

Med årets tema vill filmfesten ge en syn på dagsläget. Vi vet vad vi har idag och vad vi har upplevt i det förgångna men däremot är vi osäkra om vad framtiden ger oss. Inom många sektorer går skeendena i cykler vilket betyder att det är viktigt att veta vad som har hänt tidigare.

Tanken på detta tema uppstod när vi såg dokumentärfilmen om bröderna Lumieres första kortfilmer från slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. Filmen var en samling kortfilmer som gjorde starkt intryck på tittarna ännu 122 år senare. Kortfilmerna var samlade av Thierry Fremaux som fungerar som artistic director vid Institut Lumiere. Dessa kortfilmer visade att dagens filmvärld har lärt sig mycket under årens lopp, men dess huvudsakliga vision att berätta en story kvarstår fortfarande idag.

Därför vill vi se framåt och se hur filmvärlden utvecklas och digitaliseras. Idag är det nästan möjligt att göra vad som helst på film. Vi kan på film se hur städer, hela världsdelar till och med hela universum förstörs genom den tekniska utvecklingen inom film-

världen. Var går gränsen mellan verklighet och fantasi. Scifi-filmen är exempel på detta. Inom denna värld kan man göra de mest otroliga och ett exempel på detta är den nya Iron Sky filmen av Timo Vuorensola (Iron Sky The Coming Race) i vilken nazisterna planerar att överta världen efter att de har skapat en hemlig militärbas på månen.

Samtidigt vill vi beskriva dagens händelser och vad som har orsakat att vi har den situation vi har idag. Det finns mycket av det förgångna att lära sig av när man skall fatta beslut om framtida åtgärder. Därför är det viktigt att komma ihåg Sören Kierkegaards citat Livet kan bara begrundas bakåt men måste levas framåt. Kierkegaard var en dansk filosof, teolog och författare som anses vara en av existentialismens grundare. Existentialismen är en term inom filosofin under sent 1800-tal och första halvan av 1900-talet. Det filosofiska tänkandet börjar med det mänskliga subjektet – inte bara det tänkande subjektet utan det agerande och kännande, den levande mänskliga individen. I enkla drag: människan definierar sig själv genom sina handlingar, och består i inget annat än handling. Genom personliga val väljer hon själv sin egen och andras moral, men detta får betydelse först efter handling (eller icke-handling). Det är just detta det är fråga om när man ser framåt och blickar tillbaka.

På filmfesten 2019 vill vi att publiken skall se sig i olika situationer i framtiden och i det förgångna och analyserar sin situation utgående från detta. Då ser vi vad vi har upplevt i det förgångna och vad vi har lärt oss av historien, vilket är viktigt när vi skall fatta beslut som gäller vår framtid. Trots det är framtiden alltid lika okänd som en öppen bok. Vi kan bara fantisera som i en scifi-film vad som kommer att hända.

Bild: Ironsky.net

Iron Sky, the Coming Race har premiär i Finland 16.1.2019 och visas på Bio Forum under Ekenäs filmfest. Kommer att delta i filmfestivalen i Berlin 2019.

Utöya 22 juli

av Ulf Ljung

Utöya 22 juli (norska Utöya 22.juli, på engelska U-July 22) är en norsk dramafilm från 2018, regisserad av Erik Poppe. Filmen återskapar terrorattentatet på Utöya den 22 juli 2011. Filmen följer deltagarna i sommarlägret på Utöya under flykten från massmördaren Anders Behring Breivik. De flesta människor man möter är fiktiva. Kaja som spelas av Andrea Bentzen är huvudperson i filmen. Hon söker desperat efter sin syster efter att skottlossningen börjat. Gärningsmannen själv är en perifer men skrämmande karaktär.

Manus och regi gjordes i nära samarbete med flera överlevande. Filmen är speciell eftersom den är filmad i bara en lång inspelning. Man gjorde flere inspelningar av händelserna och valde sedan den man ansåg vara den bästa. Enligt regissören Erik Poppe gjordes detta för att hålla skådespelarna i en sammanhängande „bubbla“.

Filmen priskommerades under Filmfestivalen i Berlin 2018, men vann inget pris. I augusti 2018 vann filmen norska Amandapriset för bästa kvinnliga skådespelare (Andrea Bentzen) och för bästa kvinnliga skådespelare i en biroll (Solveig Kolöen Birkeland). Den hade biopremiär i Finland den 19 oktober 2018.

Källa: Wikipedia

Tyhjiö

av Sirpa Huusko

Tyhjiö on Aleks Salmenperän ohjaama ja käsikirjoittama romanttinen komedia, joka kertoo kirjailija Eero Kailasta ja hänen näyttelijävaimostaan Pihla Sucksdorffista. Molemmat ovat menestyneitä taiteilijoita, mutta Eero ei ole saanut viimeisten vuosien aikana kirjoitettua riviäkään ja samanaikaisesti Pihlan ura on nousukiidossa. Tilanne asettaa parisuhteen koetukselle molempien taiteellisten pyrkimysten keskellä.

Pääosissa esiintyvät Laura Birn ja Tommi Korpela.

Elokuva esitetään Bio Forumissa lauantaina 19.1.2019

Kitkajoki – rakas joki filmen är en naturfilm om den orörda naturen i Kuusamos naturpark. Filmen fick sin premiär i Nyslott på naturfilmsfestivalen den 18 augusti 2017. Efter det har den visats bl.a. i TV på Yles kanaler.

Filmen erhöll ifjol huvudpriset i naturserien vid den internationella mediafestivalen WorldMediaFestival och har därtill belönats med ett specialpris Magic Eye för sin bildkomposition.

Filmen berättar om förhållandet mellan människan och naturen med hjälp av aforismer skrivna av den Kuusamobaserade författaren Reino Rinne. I fotograf Tauno Kohonens bilder betonar den vackra naturen, Kitkajokis sällsynta ljusstunder och växlingarna mellan årstiderna den rena naturens betydelse för oss alla.

I samband med filmvisningen kommer en diskussion om naturen i Kuusamo och utmaningar gentemot den i form av bl.a. gruvverksamhet att behandlas. I diskussionen deltar även filmens regissör och fotograf Tauno Kohonen och andra naturmänniskor.

Kitkajoki

- en film om den orörda naturen i Kuusamo

- elokuva Kuusamon koskemattomasta luonnosta

Kitkajoki – rakas joki elokuvan ensi-ilta oli 18.8.2017 Savonlinnassa ja sen jälkeen elokuva on esitetty televisiossa Ylen kanavilla.

Elokuva sai viime vuonna kultaa kansainvälisen meidakilpailun WorldMediaFestivalin luontosarjassa ja sen lisäksi elokuva palkittiin Magic Eye erikoispalkinnolla kuvistaan.

Elokuva kertoo ihmisen ja luonnon välisestä suhteesta edesmenneen kuusamolaisen kirjailijan Reino Rinteen aforismien kautta. Kaunis luonto, Kitkajoen harvinaiset valohetket ja vuodenaikojen vaihtelut valokuvaaja Tauno Kohosen kuvissa korostavat puhtaan luonnon merkitystä meille kaikille.

Elokuvan jälkeen on tarkoitus käydä keskustelua Kuusamon luonnosta ja tämän päivän haasteista m.m. suunniteltu kaivostoiminta tullaan käsittelemään. Keskusteluun osallistuvat elokuvan ohjaaja ja kuvaaja Tauno Kohonen ja muita luontoihmisiä.

Lähde/Källa: <https://www.kitkajoki.fi/category/elokuva/>

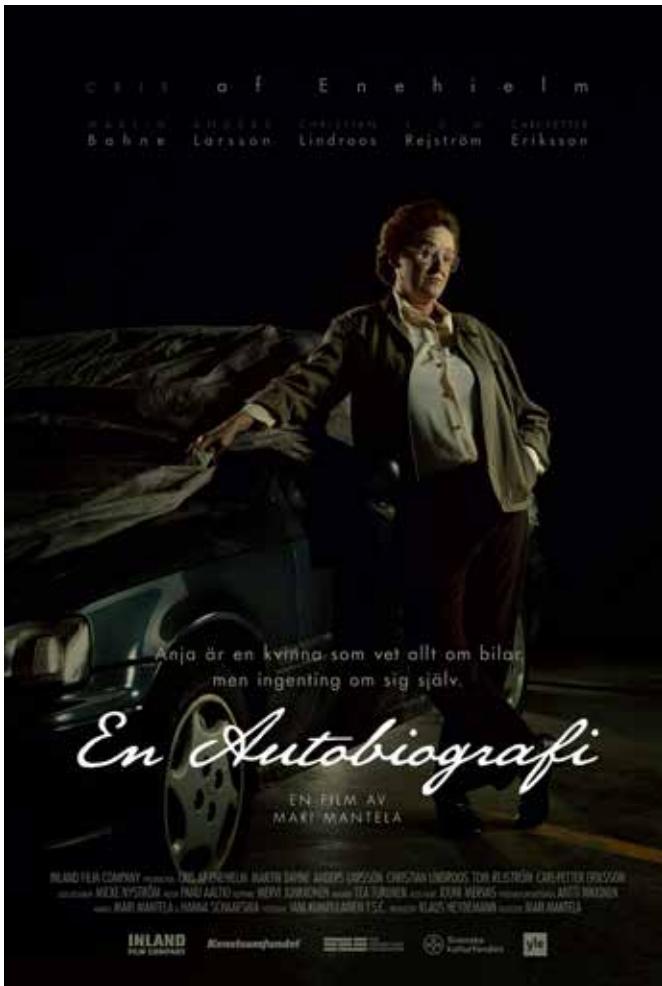
Naturum Söndag/Sunnuntaina 20.1.2018

Kuvat/Bilder: Tauno Kohonen

En autobiografi

av Tor-Erik Söderholm

Prisad film om vår rädsla att försvinna

Vi är många Ekenäsbor, som med glädje minns Cris af Enehjelm, som privatperson som delar med sig av sina erfarenheter, som bildkonstnär och som mångsidig teaterproffs. Under några år bodde Cris i Villa Snäckesund och bidrog med engagemang till stadens kulturliv. Detta år belönades hon som bästa kvinnliga skådespelare vid italienska Montelupofestivalen. I den svenskspråkiga kortfilmen En Autobiografi spelar hon Anja, som i 45 år, såsom ett drottningbi skött bilarna i en hyrbilfirma i en stor parkeringsgrotta. Hon kan allt om bilar, men inte så mycket om sig själv. Vid pensioneringen rämnar hennes eget liv. En ung lärling sänds från verkligheten ovanom för att ersätta henne, och vad skall Anja hitta i livet utanför hyrbilsgrottan. Regissören Mari Mantela gestaltar vår så mänskliga rädsla för att försvinna.

Om regissör Mari Mantela berättar man, att hon i sina kortfilmer ofta förenar magisk realism med berättande utgående från en karaktär som driver berättelsen vidare. I denna film följer vi Cris tolkning av Anja. Filmen har presenterats på flera internationella filmfestivaler och vunnit pris bl.a. i Middlebury New Filmmakers Festival och för bästa europeiska film vid Realefestivalen i Milano. I andra roller Carl-Petter Eriksson, Christian Lindroos, Martin Bahne, Anders Larsson och Tom Rejström.

Cris af Enehjelm och förhoppningsvis även regissören Mari Mantela deltar vid visningen

Ekta-museo ja festarit yhteistyössä

Tammisaaren museokeskuksessa on esillä näyttely "Nuori kapinallinen – Ung rebell" antaa äänen 1950-luvulla eläneelle Raaseporin nuorisolle. Näyttely kertoo m.m. siitä millaista oli olla nuori 50-luvulla, mitä harrastettiin, millaista elämä oli ja mikä kiinnosti.

Näyttelyn aikana järjestetään yleisölle avoimia olevia tapahtumia 1950-liuvun hengessä.

Kumppaneita ovat paikallisarkisto Aresti, elokuvateatteri Bio Forum ja Tammisaaren elokuvafestivaali, jonka teema "Eteenpäin ja taaksepäin" hyvin liittyy 1950-luvun tapahtumiin.

Forumissa näytetään legendaarinen James Dean-elokuva "Rebel without a cause".

Näin kertoi paikallislehti Etelä-Uusimaa numerossaan 29.11. 2018.

G.J. Ramstedts värld

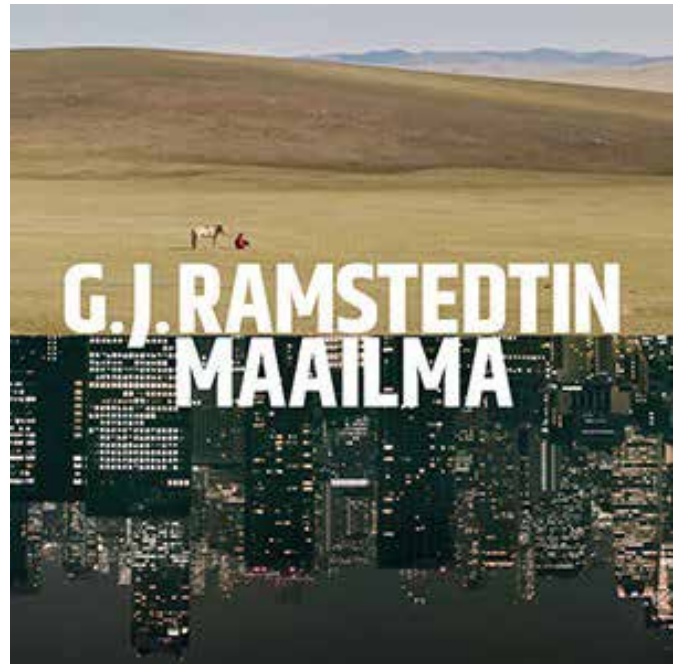
av Ulf Ljung

(G.J. Ramstedtin maailma – Eastern memories)

Detta är en oväntad form av roadmovie som drar österut till fjärran östern och Mongoliet samt Japan berättad via en död finländares anteckningar. Resan genom Mongoliet, Japan, Kina och Sydkorea berättas genom bilder och tal av nutida befolkning i dessa regioner men kommentarerna baserar sig på de anteckningar som språkvetaren, diplomaten och resenären G.J. Ramstedt gjorde under sina resor i början av 1900-talet.

Gustaf John Ramstedt, född 22 oktober 1873 i Ekenäs, död 25 november 1950 i Helsingfors, var en finlandssvensk forskningsresande, vetenskapsman och diplomat. I sin forskargärning blev han en banbrytare inom den jämförande forskningen kring altaiska språk och grundläggare av den moderna mongolistiken. Ramstedt var en av de första som framlade hypotesen att koreanskan är besläktad med de altaiska språken. Ramstedt gjorde under åren 1898-1912 sju forskningsresor till Sibirien, Centralasien och Mongoliet, där han studerade de lokala språken. Mellan sina resor publicerade Ramstedt språkvetenskapliga uppsatser baserade på material som han samlat på sina resor och förtjänade sitt bröd som språklärare när han var i Finland. Det är på detta material från hans forskningsresor som han efter hemkomsten antecknade ner på papper som filmen baserar sig.

Foto: Yles arkiv

1917 utnämndes Ramstedt till personlig professor i altaiska språk vid Helsingfors universitet. När Finland blivit självständigt inledde Ramstedt sin diplomatiska bana, då han 1919 som den första utnämndes till Finlands chargé d'affaires i Japan, Kina och Siam med residensort Tokyo. I det uppdraget blev han till 1930 och fortsatte vid sidan om sitt diplomatuppdrag även sin språkforskning. Under den här tiden lärde han sig japanska och började också studera koreanska. Efter återkomsten till hemlandet fortsatte Ramstedt i sin professorstjänst till 1941.

Visning lördagen den 19.1 på Karelia

Källor: Wikipedia samt Niklas Kullströms och Martti Kaartinens film G.J. Ramstedtin maailma

2015 avtäcktes ett minnesmärke över Gustaf John (G.J.) Ramstedt i Ekenäs vid båthamnen i Norra Hamnen. I samband med filmvisningen av G.J. Ramstedtin maailma – Eastern Memories (G.J. Ramstedts värld) kommer **Anna Lena Bengelsdorff**, författare till boken om Ramstedt, att berätta mera om denna Ekenäsfödda forskningsresande och diplomat.

FYNDA UNDER FESTIVALEN!

Håll handlederna varma med stickade värmare!
Håll reda på intrigerna med filmiska anteckningsböcker!
Bekanta dig med lokalt hantverk på **Gula Huset**, Gustav Vasas gata 10, ingång från gården.
Välkommen på fredag mellan 15 och 18,
lördag-söndag mellan 10 och 15.

Tulitornit

av Henry Ericsson

Film: Tulitornit ("eldtornen"). Längd: 60 minuter. Gjord: 2018. Språk: svenska och finska, med inslag av estniska och engelska. Producent: Finlands Fyrförening / Pekka Väisänen. Skeppare: Ari Valio. Medverkande: "Äventyrssällskapet".

Under denna reseberättelse besöker vi åtta fyrar på åtta öar vid Finska vikens mynning. Vi gör strandhugg på Gustavsvärn, Bengtskärr, Ormsö, Tahkuna, vid Köpu på Dagö, på Odensholm, Keri och Porkala Rönnskär. Vi bekantar oss med gravfält från hednisk och svensk tid, med fortifikationer från svensk och sovjetisk tid, och med mer eller mindre renoverade fyrorn omskötta av dagens finländska och estniska eldsjälur.

Filmen är snyggt gjord, med känsla för havet och skärgården. Det för hand filmade materialet är väl mixat med både gamla och nytagna stillbilder. Filmens aningen snacksaliga röster växlar smidigt mellan svenska och finska, med intervjuer även på estniska och engelska. Rullen om "eldtornen" kan speciellt rekommenderas för båtfolk som rör sig i Finska viken, och vill veta vilka öar man kan stiga i land på, och vad där finns att studera närmare.

Filmen är inte inriktad på hårdkokta fyrfreakar. Visserligen nämns fyrarnas byggnadsår, från 1650 till 1957, och byggmaterialen, från gråsten och tegel till gjutjärn och betong. Men människornas liv på öarna förblir klart i fokus. För amatörhistoriker på spaning efter flydda släktled bjuder filmen på en komprimerad kurs i Östersjöns marinhistoria.

Kärret som förvandlades till ett paradys

av Henry Ericsson

Fakta. Namn: Kärret som förvandlades till ett paradys. Filmen är producerad av Douglas Productions i samarbete med Svenska Yle. Producenter: Douglas Sivén / Douglas Productions, Jenny Westergård / Yle. Längd: 58 minuter. Produktionsår: 2018. Talat språk: mest svenska, lite finska och engelska. Statister: ca 30 medlemmar i föreningen, bl.a. Lars Björkstén, Jessica Edén, Ann-Mari Estlander, Lisbeth Hänninen, Roger Nikkanen, Anna Simberg och Kristian Wahlbeck.

Synopsis: Brunakärr är en av 9 koloniträdgårdar som finns i Helsingfors stad. Koloniträdgården är ett eget litet samhälle inom staden. Den grundades 1918 på en 4.5 hektar stor tomt. Till trädgårdens 100-årsjubileum gjordes en dokumentärfilm om dess historia

och dagens liv i det numera av höghus ingärdade sommarparadis. Douglas Sivén med filmteam "smög omkring i buskar och rabatter" bland vårsnö och prunkande sommarblommor. De gjorde improviserade skjutjärnsintervjuer med ett trettiotal kolonister som gav sina synpunkter på trädgårdsskötsel, växtodling, attityder och umgängesvanor.

Foto: Douglas Sivén

Filmen om Brunakärr, "the Central Park of Helsinki", ger ett lågmält och harmoniskt intryck. Vänliga människor berättar om utelivets fröjder på nätta och välskötta "lekstugor", som motpol till sitt höghusliv. Flagghissning och sommarfester varvas med obligatoriskt talkoarbete. Men det gäller att beakta stadens krav och regler (såsom maxhöjd på häck 1.40 m) och föreningens egna ordningsregler (håll gräsmattan klippt). Koloniträdgårdens historia i Brunakärr med sina tre grundande svenskspråkiga föreningar skildras ingående med arkivfotografier av numera rivna byggnader. Kolonirörelsens ideella ursprung på 1860-talet med "lantbruk för stadsbarn" presenteras också, med

upplysande besök på "cityträdgårdar" i Leipzig, Köpenhamn, Landskrona.

Trots rubrikens "paradis" skyggar dokumentären inte för knepiga frågor som besvärliga grannar (ibland) och föreningens språk (svenska). Däremot bara snuddar filmen vid kraven på medlemskap (måste vara skriven i Helsingfors) och villkoren för att bo på området (bli medlem i föreningen, köp stuga, hyr tillhörande tomt). Föreningens medlemmar tyckte mycket om slutresultatet, och kände väl igen sig på rullen. Utomstående uppskattade helheten men även att idyllens avigsidor togs upp.

Sanningen bakom kläderna du bär

av Alm Nyman

Emmaus ordnar filmvisning och diskussion kring klädindustrin.

Vi bär alla kläder, men sällan känner vi till hela kedjan bakom kläderna, varifrån de kommer, vilka förhållanden som råder där de tillverkas och vart kläderna tar vägen då de lämnar vår garderob eller butikshyllan. Klädindustrin är enorm, den omsätter över 3000 miljarder dollar årligen, en ofattbar summa. Samtidigt får miljontals arbetare slavlön som inte räcker till ett värdigt liv, de får arbeta under farliga förhållanden utan rättigheter och möjligheter att organisera sig. Klädbranschen är dessutom den näst mest miljöförstörande industrin i världen, efter oljeindustrin, miljontals och åter miljontals liter kemikalier pumpas dagligen ut i vattendrag från fabriker och förstör livsmiljöer och gör allt och alla sjuka i sin omgivning. Åkrarna där textfiberna odlas besprutas med bekämpningsmedel och bönderna och de som bor i dess omgivning blir sjuka, och även vi bär kläderna som så många gånger är behandlade med gift.

Trenden går åt fel håll

Sedan 1990 har mängden kläder som industrin omsätter ökat med 500 %, varje dag köps det över 80 miljarder klädesplagg globalt. Fast fashion, det snabba modet – är nu så snabbt att en stor del kläder hinner inte ens bli använda innan de blir till sopor. Tredje världen blir översvämmad med second-hand kläder och enorma sopberg av ruttnande textilier hopar sig.

Emmausrörelsen har sedan begynnelsen arbetat med textilier, med lump och kläder. Vi inbjuder till en diskussion om konsumtion av textilier, om miljöansvar, om socialt ansvar och om framtiden för oss och kommande generationer.

Kom med och se på filmer The true cost och diskutera!

Sommarstaden Ekenäs

av Ylva Rancken-Lutz

Den danska äventyraren och filmskaparen Poul Folkersen som förälskade sig i Finland

Under filmfesten 2019 kommer vi att visa en något bortglömd filmpärla om Ekenäs. Sommarstaden Ekenäs (1957) är en reseskildring av Ekenäs på 1950-talet gjord av den danska filmskaparen och äventyraren Poul Folkersen. Filmen visas som en del av samarbetet med utställningen Ung rebell (pågående under EFFE 2019 på museicentret EKTA) som behandlar ungdomars liv på 1950-talet genom dagens ungdoms ögon. Det var en av de som var unga på 50-talet som mindes den danska filmaren som hon träffade på under en promenad på Ramsholmen en vårdag då vitsipporna blommade.

Poul Folkersen var en av Danmarks mest beresta människor och vid sin död år 2000 i Roskilde i Danmark hade han besökt 130 länder. Under sina resor skapade Folkersen filmreportage och skrev också ett antal böcker om sitt äventyrliga liv och de platser han besökte. Enligt danska Jyllandsposten hade han romskt påbrå och var i många år en framträdande medlem av romaorganisationen Romano i Danmark. Poul Folkersens första utlandsresa var ändå ofrivillig när han som barn under ockupationen 1944 var tvungen att fly från Danmark till Sverige med sina föräldrar, som var aktiva i motståndsrörelsen. När freden sedan lagt sig över Europa drev äventyrslusten den då 13-åriga Poul söderut som hjälpkarl till en lastbilschaufför. Efter det var Folkersens liv en lång, nästan oavbruten resa och resandet blev hans yrke.

Foto: Rurik Rancken

Men vad är då hans koppling till Finland och Ekenäs? År 1952 förvärvade han rätten i Finland att visa Jørgen Bitschs berömda resefilm om Finland. Detta var innan alla hade TV så filmen drog fulla biografer och fyllde samlingslokalerna från söder till norr. Det var på en av dessa filmturnéer som Folkersen träffade finländska Karin på en flickskola i Finland. De förälskade sig och han berättade i ett tidningsreportage 1998 att han visste att det var henne han ville gifta sig med, men hennes föräldrar tyckte att han levde ett för äventyrligt och otryggt liv så det planerade bröllopet avblåstes.

Folkersen fortsatte att resa runt i världen och gjorde också många fler resefilmer. Det blev i USA som han bosatte sig i början av 60-talet och där han gifte sig och fick barn. Tv:ns intrång i hemmen på 1960-talet gjorde det svårt för honom att leva på att göra resefilmreportage. Men Folkersen slutade inte att resa, utan började istället skriva reseböcker. Bland annat red han på hästryggen från Panama upp genom Mexiko. Ritten gick genom öken och över berg och tog 200 dagar.

Så småningom skilde han sig från sin fru i USA men under en resa i Finland 1982 kunde han inte få finska Karin ur tankarna. Han sökte därför upp henne och fann att också hon hade gift sig. De beslöt ändå att träffas vilket ledde till att hon tog ut skilsmässa, och efter 30 års väntan fick Poul sin Karin.

Paret köpte en långseglare som döptes till "Gypsy Girl". Båten tog dem på en "smekmånad" som varade i fem år. De besökte under färden de flesta av öarna i Västindien, korsade Atlanten fyra gånger och vann under färden flera Atlantregattor. Med "Gypsy Girl" seglade de också 1500 km uppför Orinoco-floden i Venezuela till den brasilianska gränsen.

Hade Poul Folkersen levat idag så hade han varit en given hedersgäst på Ekenäs filmfest 2019.

Pojken som ville till Amerika

av Henry Ericsson

Fakta. En dramadokumentär i regi av Per-Ove Högnäs, Pelago Film, i samarbete med YLE, med stöd av bl.a. Svenska Kulturfonden och Ålands landskapsregering. Manus: Michael Hancock. Foto: Anton Österlund. Klipp: Klaus Grabber. Musik: Peter Hägerstrand. Inspelad i Finland, Sverige, England och Amerika. Skildrar Uno Ekbloms motorbåtsfärd år 1939 från Eckerö via Azorerna och Bermuda till New York. I rollerna Matts Stenlund, Jon Henriksen, Jonas Danielsson, Marc Svahnström och Linnea Sundblom. Speltid 72 minuter. Premiär på Åland i april 2018.

Det här är filmen om en ung man och hans dröm. Det är samtidigt en berättelse om en kaotisk resa där allt höll på att gå fel. Detta på grund av Unos komplicerade förhållande till de två övriga i besättningen. Tre helt olika personligheter vistades under lång tid i den lilla båten.

Uno Ekblom föddes 1905 i Eckerö på västra Åland. Som 14-åring hade han gått till sjöss som kock och eldare. Vid 24 års ålder skötte han en färja över ett åländskt sund. Men han ville ut på öppna vatten. Till Amerika, för egen maskin. De flesta var skeptiska till Unos planer. Han saknade erfarenhet av de stora haven. Och inte ett ord engelska kunde han.

Uno ritade en 9 meters träbåt, som han var med om att bygga i Sverige. I den monterade han en begagnad Ellve diesel på ynka 11 hästkrafter. Att navigera hade han lärt sig själv, med en kompass som han själv hade knåpat ihop. Som kronometer fungerade Unos 40 år gamla väckarklocka. Med en Philips radio kunde Uno ta in svenska kortvågssändningar.

Med sin "Eckerö" kastade Uno loss från hembryggan den 3 maj 1939. Färden gick via Stockholm, där Uno värvade sina två besättningsmän, Alfred Åström som skrev för Stockholmstidningen, och 22-åriga Stig Linderöth som spelade jazz på grammofon. Sponsorer hade man två: sololjekompaniet Sunoil och skivbolaget Sonora. Via Göteborg och Jylland gick kosan till Falmouth, där man skaffade ett segelställ för att spara

Matts Stenlund i sin roll som Uno

*Uno Ekblom själv i sin båt Eckerö
Fotograf okänd*

bränsle i medvind ute på Atlanten. Provianten drygades ut med egenhändigt fångad makrill.

Första anhalt var ögruppen Azorerna, som hittades utan problem, trots att Åström rökte som en skorsten och Linderöth var sjösjuk för det mesta. Därifrån ställdes kosan mot New York. Men det blev Bermuda i stället, då bränslet började tryta, Kassen var också tom, men en vänlig amerikan bjöd på tankning och krogbesök. Ny kurs mot Manhattan, dit "Eckerö" anlände den 13 juli 1939, med tre nyfångade sköldpaddor på släp. Överfarten mellan Falmouth och New York, hela 3275 sjömil, avverkade lilla "Eckerö" på endast 34 dygn, inklusive två dygn i hamn. "Eckerö" var den minsta motorbåt, som därtills korsat Atlanten. Uno och hans två gästar blev omskrivna på första sidan i New York Times och omsjungna i valsens "Tre tappra män i en båt". Killarna hyllades av svensk-amerikaner och trivdes en tid på Manhattan, men saknade den åländska saltströmmingen. Sommaren 1939 pågick samtidigt ett annat drama i kulisserna. Kriget bröt ut i september och snart stod hela världen i brand.

Uno beslöt sig för att bli i USA. Han körde turisttrafik på östkusten med sin motorbåt, flyttade till Oregon på västkusten för att pröva på laxfiske, tog sedan jobb på en flygplansfabrik. Efter ett Europabesök installerade han en ny, kraftig Mercedes motor i sin båt – kanske alltför kraftig. Efter en provtur var båten försvunnen. Uno hittades senare drunknad på stranden. Troligen hade en aktervåg vattenfylld och sänkt hans kära "Eckerö".

Den år 2016 påbörjade filmen om Unos färd baserar sig på hans bok av 1940, brev till släkten, tidningsartiklar och samtida nyhetsfilmer. Eckeröbor intervjuas om minnen av Uno. Rollen som "Eckerö" spelas av en snarlik fiskarbåt, som hittades på svenska Värmdö. Inspelningarna gjordes på Åland, i Sverige, i England och i USA. Skådisarna är ålänningar och svenskar kring 30-årsåldern som Uno var vid Atlantkrossningen.

Foto: Kevin Stewart

Foto: Johan Lindholm

Filmfestsupè goes Snåresalen

Vår populära kvällstillställning ordnas i år lördagen den 19.1 i Snåresalen, för att flera skall ha möjlighet att ta del av festprogrammet, äta gott och prata film samt umgås. Rastachef bjuder på alkoholfri välkomstdryck samt vegetarisk buffé. Dessutom har vi den stora glädjen att få avnjuta filmmusik i ny tappning. Damkören **Girls' n Qvinn's** sjunger filmmusik allt från Astrid Lindgren till ABBA. Kören har under ledning av Monica Henriksson skapat en repertoar enkom för Ekenäs filmfest. Försäkra dig om din biljett genom att köpa den på förhand hos Rastachef i Raseborgs stadsbibliotek eller i Kulturhuset Karelia. Biljetter till försäljning från tisdagen 8 januari.

Stick dig också in på vår mysiga kvällsitz fredagskväll 18.1 i Kulturhuset Karelia. I foajén musik med Lisa The-man & co. Småvarmt, saltigt och sött av Mikaelsskolan.

Varmt välkomna alla!

Ekenäs Filmfest r.f.

Vi förevisar högklassig nordisk spelfilm i Bio Forum och i Kulturhuset Karelia.

Vi förevisar dokumentärfilm med lokal eller global aktuell tematik i Ekenäs Naturum och Kulturhuset Karelia.

Vi visar film för skolungdomar.

Vi vill stimulera diskussion kring film med filmintresserade och filmarbetare.

Tammisaaren Elokuvajuhlat r.y.

Esitämme korkeatasoisia pohjoismaisia elokuvia Bio Forumissa ja Kulttuuritalo Kareliassa.

Esitämme dokumenttielokuvia Tammisaaren Naturumissa ja Kareliassa, jotka käsittelevät paikallisia tai ajankohtaisia globaaleja aiheita.

Esitämme kouluelokuvia nuorisolle

Kutsumme katsojat keskustelemaan elokuvista harrastajien ja elokuvien tekijöiden kanssa.

Foto: Eva-Lotta Rehnman

Styrelse/Johtokunta 2018-19:

Katarina Wikström, ordförande

Tor-Erik Söderholm

Ulf Ljung, sekreterare (på bild)

Tom Ljung (på bild)

Kai Ljung

Esa Halonen

Agneta Ekbon

Ylva Rancken-Lutz

Henry Ericsson

Sirpa Huusko

Suppleanter/

Varajäsenet:

Leif Sundström

Anneli Halonen

Kontakt/Yhteystiedot:

ekenasfilmfest@gmail.com

www.ekenasfilmfest.fi

ekenasfilmfest.blogspot.fi

facebook.com/ekenasfilmfest